CZĘŚĆ XXXV — № 14. ROK 18 — (1847).

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Klassycznej, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego, w Wilnie w xięgarniach Glücksberga i Zawadzkiego, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena: *Roczna* w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. *Półroczna*, 7½ r. sr.

Bez poczty, dla odbierających w xięgarni: *Roczna*, 13 rub. sreb. *Półroczna* 6½ rub. sreb. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

PIĄTEK, 28 Lutego. / 12 Marca.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 27 Lutego. / 11 Marca.

NOWINY DWORU.

Obrzęd uroczystego Chrztu nowonarodzonego J. C. Wysokości Xięcia Eugenijusza Maxymiljanowicza, który był naznaczony w przeszłą Środę, 26 Lutego, za Najwyższym rozkazem został odłożony do przyszłej Soboty.

Przez rozkaz dzienny Cesarski z d. 20 Lutego zostają mianowani: Dowodzca Siestroreckiej fabryki broni, Jenerał-porucznik *Mazaraki*, Członkiem z głosem stanowczym Rady Departamentu Artylleryjskiego. — Dowodzca 3 brygady Artylleryi, Jenerał-major *Samson*, pełniącym obowiązki Dowodzcy Tulskiej fabryki broni na miejsce Jenerał-majora *Łazarewicza 1*. — Liczący się w Artylleryi, zostający w Sztabie J. C. Wysokości Wielkiego Mistrza Artylleryi Pułkownik *Sołowcow*, pełniącym obowiązki Dowodzcy fabryki broni Siestroreckiej.

Przez rozkaz dzienny Cesarski z dnia 23 Lutego, Pułkownik pułku Huzarów gwardyi, adjutant J. C. Wysokości W. Xięcia Następcy Cesarzewicza, xiążę *Boratyński* mianowany Fligel-adjutantem J. C. Mości i dowodzcą pułku strzelców Jenerał-adjutanta Xcia Czernyszewa, na miejsce Jenerał-majora *Kozłowskiego 1*, który zostaje zaliczony do korpusu Kaukazkiego.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej z dnia 8 Lutego, zostali, w liczbie innych, za wysługę ustanowionych zakresów, podniesieni do rangi Radzcy Dworu, Assesorowie Kollegialni: Pośrednik w sprawach o polubowne rozgraniczenie w powiecie Witebskim *Szawernowski* i były Sędzia powiatu Dynaburskiego *Kłoczkowski*.

— Przez Reskrypt Cesarski z d. 6 Lutego mianowany kawalerem orderu Św. Anny 1 klassy z koroną, Vice-prezes Towarzystwa Moskiewskiego Naturalistów, Rzecz. Radzca Stanu *Fischer vor Waldheim*.

— Inspektor służby zdrowia w zakładach Cesarzowej Maryi, Rzeczywisty Radzca Stanu *Arendt*, mianowany został do zasiadania w Radzie zakładów Powszechnej Opieki w Perersbuzgu.

— Podług Ukazu N. Cesarza Instytut Wyższej Hadlowej Naukowej pensyi w Petersburgu przeszedł pod zarząd J. C. W. Xięcia Piotra Oldenburgskiego.

— Na przełożenie Komitetu o urządzeniu Żydów N. Cesarz rozkazał: w ciągu bież. i przyszłego roku uskutecznić popis żydów będących w Bessarabii, i przy naborach rekruckich jakie potém przypadną, brać z nich rekrutów podług ogólnych o tej powinności przepisów.

— N. Cesarz potwierdził 17 Grudnia 1846 r. ustawę Towarzystwa Dobroczynności w Tyflisie, mającego się nazywać Żeńskiem Towarzystwem Dobroczynności św. Niny. Imię tej patronki nadane jest na pamiątkę pierwszej zaszczepicielki chrześciaństwa w Gruzyi.

— N. Cesarz potwierdził d. 31 Grudnia 1846 r. ostatecznie, z niewielu odmianami, zatwierdzoną w sposobie proby 1 Stycznia 1845 (i wówczas w Tygodniku ogłoszoną) ustawę o zarządzie szkolnych dla żeńskiej płci zakładów.

— Ukazem dnia 15 Stycznia do Rządzącego Senatu, N. Cesarz dla ułatwienia odbytu produktów prywatnym kopalniom na Uralu i dla ułatwienia pieniężnych obrotów na

jarmarku Irbitskim, Rozkazał otworzyć kantor Handlowego Banku w Ekaterinburgu, i jarmarkowy oddział jego w Irbicie.

— W *Gazecie Handlowej* czytamy co następuje: «Ministerstwo Skarbu, powziąwszy wiadomość o pogłosce, rozsianej na Giełdach Paryskiej i Londyńskiej, jakoby Rząd Rossyjski zamierzał zabronić wywozu zboża, uznaje za potrzebne podać do wiadomości powszechnej, że wieści te są pozbawione wszelkiej zasady i że przeciwnie, wywoz zbóż z naszych portów będzie ułatwiony wszelkiemi sposobami.»

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

7 Stycznia. Z ogłoszeniem objaśnienia potrzebnego dla dopełnienia Karnego Kodexu, o tém, jakie rzeczy podług przepisów kościoła Lutersko-Ewangelickiego, mają być uważane za święte, lub tylko poświęcone. (Konsystorz jeneralny Lutersko-Ewangelicki uznał za dostateczne co do tego przepisy art. 243 i 244 Kod. Karnego).

8 tegoż m. Z ogłoszeniem potrzebnem dla dopełnienia Kodexu Karnego, o tém, jakie rzeczy podług przepisów kościoła Rzymsko-Katolickiego mają być uważane za święte lub tylko poświęcone. (Rzymsko-Katolickie Duchowne Kollegium, co do świętokradztwa, uznało 1) za rzeczy *święte:* PN. Sakrament chowany w *ciborium*, monstrancije, kielichy, patyny, naczynia do noszenia PN. Sakramentu do chorych, kamienie poświęcone w ołtarzach z relikwijami ŚŚ. PP., Oleje Św. i Św. wodę w chrzcielnicach. 2) za *rzeczy poświęcone:* szaty kościelne i bieliznę, relikwije świętych, krzyże, obrazy, ozdoby ich, ramy i zawieszone na nich *Vota*, tudzież używane przy Mszy Św. lichtarze, dzwonki, xiążki, kościelne sprzęty. 3) za *niepoświęcone:* wymienione w art. 244 Kod. Karnego pieniądze i świece niewstawione jeszcze przy obrazach lub świecznikach.

10 tegoż m. Z zaleceniem ostróżności, jaką mają zachować Sądy Powiatowe co do wydawania biletów na przewoz wódki kolońskiej i innych pachnideł z obrębu jednej przedaży trunkowej do drugiej.

14 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa, objaśniającego artyk. 42 Ustawy o pensyach emerytalnych i art. 804 Ustawy o orderach.

15 tegoż m. Z ogłoszeniem Rozkazu N. Cesarza zabraniającego myślistwa w skarbowych lasach, już ostatecznie uporządkowanych.

Tegoż d. Z ogłoszeniem tabelli poboru na szosse Moskiewsko-Warszawskiem, od Bobrujska do Brześcia-Litewskiego.

Tegoż d. Z ogłoszeniem etatów powiatowego zarządu w Baku i Lenkoranie.

16 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o dozwoleniu przedaży cygarów i tytuniu w tak nazwanych porterowych szynkach (портерныя роспивочныя лавочки) w Petersburgu i Moskwie.

17 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonych przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa stanowiącego przepisy o warunkach, pod któremi dzieci żydowskie mogą iść do Syberyi, z rodzicami posyłanemi tam za karę.

Tegoż d. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. Cesarza Ustawy Arensburskiego (w gub. Liflandskiej, na wyspie Oesel) Towarzystwa Wiejskiego Gospodarstwa.

20 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa, stanowiącego: «Jeśli przy «prośbach apellacyjnych nie dołączają się potrzebne podług «prawa plenipotencije, dla tej mianowicie przyczyny, iż ta«kowe prośby znajdują się w złożonych w niższej instancii «oryginalnych aktach sprawy, okoliczność ta powinna być «wyrażona w samych prośbach, i inaczej prośby nie mają «być przyjmowane.»

Tegoż d. Z ogłoszeniem potwierdzonej przez N. Cesarza decyzii Komitetu Ministrów o zmniejszeniu opłaty od regulowania i sztęplowania ważek uncijowych sporządzanych dla wojskowych aptek.

Tegoż d. Z ogłoszeniem Rozkazu N. Cesarza o potwierdzaniu planów i facyat budynków w miastach powiatowych i gubernijalnych. (W tych miastach Jenerał-Gubernatorowie, a gdzie ich nie ma, miejscowe gubernijalne Komitety budownicze, mogą potwierdzać facyaty prywatnych jednopiątrowych murowanych, jednopiątrowych i dwupiątrowych drewnianych domów, nie mających w wystawie więcej nad 7 okien).

21 tegoż m. Z ogłoszeniem, iż, z powodu wątpliwości do jakiego stopnia żydzi żołnierze mogą nie ulegać krobkowemu poborowi od mięsa i ptastwa, N. Cesarz raczył rozkazać, aby dla żydów żołnierzy, za świadectwem wojennej władzy, wydawano bez akcyzy: dla żonatych, mających przy sobie rodzeństwo, nie więcej nad dwa funty mięsa i jednę sztukę ptastwa, dla nieżonatych, nie więcej nad funt mięsa i jednę sztukę ptastwa, na każdego, na dobę.

23 tegoż m. «Wedle Ukazu J. C. Mości Rządzący Senat wysłuchawszy przedstawienia Ministra Dóbr Państwa, względem wątpliwości wynikłej w Wołyńskiej Izbie tegoż zarządu, co do pytania: czy jednodworcy gubernij Zachodnich, którzy szlachectwa nie dowiedli, mogą posiadać dobra nieruchome i włościan nabytych przed potwierdzoną przez N. Cesarza dnia 16 Stycznia 1834 r. decyziją Komitetu wyznaczonego do interesów Zachodnich gubernij. Rozkazał: Zostanawiając się nad wątpliwością w Wołyńskiej Izbie Dóbr Państwa wynikłą i przełożoną przez P. Ministra tegoż zarządu: mogąli jednodworcy gubernij Zachobnich, niedowiodłszy szlachectwa, posiadać dobra nieruchome i włościan, nabytych przed decyziją Komitetu wyznaczonego do interesów Zachodnich gubernij, potwierdzoną przez N. Ce-

sarza 16 Stycznia 1834 r., i rozważywszy tę wątpliweść wraz z postanowieniami wydanemi o tych jednodworcach, Rządzący Senat znajduje, iż podług Ukazu N. Cesarza 19 Października 1831 r. i potwierdzonej przez N. Cesarza decyzii Komitetu interesów Zachodnich gubernij 11 Października 1832 r., wszystka była szlachta rozdzielona jest na trzy klassy: a) Szlachty potwierdzonej i niepotwierdzonej przez Deputacije wywodowe, lecz posiadającej dobra nieruchome z osiadłością; b) Szlachty potwierdzonej przez wywodowe tylko Deputacije, lecz nie mającej dóbr osiadłych i c) Szlachty niepotwierdzonej i nie mającej dóbr osiadłych; a dalej rozkazano pierwszej klassy, jako przez się nie ulegającej ani podymnemu, ani zapisaniu do wojska, do tych powinności nie pociągać; drugą klassę uwolnić od tego dopokąd nie będą rospatrzone złożone dowody a trzecią klassę niezwłocznie pociągnąć i do ustanowionego podymnego poboru i do wojennej służby. W tych postanowieniach powiedzianem było: a) że, co się tyczy pierwszych, po zebraniu potrzebnych wiadomości wydane będą osobne przepisy; b) co do drugich, ci powinni pozostać przy prawach, jakich dotąd używali i c) że nikomu z mianujących się szlachtą, nie zagradza się prawo poszukiwania rzeczywistego szlachectwa. A w potwierdzonym przez N. Cesarza 16 Stycznia 1834 r. protokule Komitetu interesów Zachodnich gubernij postanowiono, że wszystkie osoby, co się mianowały szlachtą i na mocy Ukazu N. Cesarza 19 Października 1831 r. uległy ograniczeniu co do przywilejów szlachectwa, po ogłoszeniu tego Ukazu nie miały prawa nabywać dóbr z włościanami, jeśli szlachectwo ich nie było potwierdzone przez Heroldyją; i że dla tego na przedaż tych dóbr wyznacza się termin trzech-letni, z zastrzeżeniem, iż jeśli w ciągu tego terminu, szlachectwo nabywców będzie ostatecznie potwierdzone przez Heroldyją, wtedy co do nich, wspomniony obowiązek przedaży sam przez się już ustanie, i oni będą mogli władać temi dobrami podług ogólnych przepisów. Termin trzechletni, zakreślony w tym ostatnim Ukazie co do przedaży dóbr z włościanami, nabytych przez jednodworców Zachodnich gubernij po Ukazie 1831 r., skończył się w r. 1837, a przeto teraz wszyscy bez wyjątku jednodworcy gubernij Zachodnich, którzy nie dowiedli szlachectwa na mocy i tych przepisów i ogólnych ustaw, nie mogą posiadać dóbr szlacheckich, chociażby dokumenta na szlachectwo niektórych, z nich nie były dotąd ostatecznie przez Heroldyją rospatrzone, i dla tego, stosownie do zdania P. Ministra Dóbr Państwa, Rządzący Senat stanowi: od jednodworców Zachodnich gubernij dobra osiadłe będące w ich posiadaniu i włościan bez ziemi, na mocy art. 225 i 1-go do niego dodatku w T. IX Ukł. pr. wyd. 1842 r., niezwłocznie wziąść na Skarb, zapłaciwszy ze skarbu postanowione w przytoczonym artykule wynagrodzenie, i o tém posłać Ukazy» i t. d.

Tegoż d. Z zaleceniem, iż Grecy, których dowody szlachectwa uznane zostaną za niedostateczne, mają być policzeni do klassy cudzoziemców i jeśli wykonali przysięgę na rossyjskie poddaństwo, powinni obrać stan, podług ogólnych o cudzoziemcach przepisów.

Tegoż d. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa, objaśniającego art. 730 T. VIII Ustawy o lasach, względem sztęplowania statków przeznaczonych do żeglugi na rzekach.

Tegoż d. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o zbieraniu pieniężnych poborów od mieszczan i ludzi przypisanych do cechów.

25 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa, o ludziach poddanych, nabytych przez osoby nie posiadające dóbr osiadłych, w przeciągu lat 1833 — 1841 (t. j. po wydaniu Manifestu o 8-ym popisie ludności, do ogłoszenia Zdania Rady Państwa potw. przez N. Cesarza 2 Stycznia 1841 r.) Tak nabyci poddani otrzymują wolność i mają obierać stan podług ogólnych przepisów. Nabywcy, jeśli przy nabyciu nie dopuścili się jakiego fałszu co do posiadania dóbr osiadłych, mają otrzymywać ze Skarbu prawne wynagrodzenie, a potrzebne na to pieniądze, mają być zwracane Skarbowi, drogą exekucii na urzędach, które dozwoliły sporządzić akta wybycia poddanych bez ziemi, jeśli jednakże uzyskanie takowe nie będzie przeciwiło się Manifestowi Ułaskawienia 16 Kwietnia 1841 r.

Tegoż d. Z ogłoszeniem następnego Ukazu N. Cesarza, danego Rządzącemu Senatowi d. 21 Stycznia: «Na drogę żelazną Petersbursko-Moskiewską, stosownie do Naszych Ukazów 4 Sierpnia 1842, 26 Kwietnia 1843, i 20 Października 1844 roku, zaciągnione zostały za granicą trzy pożyczki, w ogóle wynoszące dwadzieścia ośm milionów rubli srebrem. Teraz uznaliśmy za właściwsze, dla opatrzenia części wydatków, przypadających na te roboty na rok 1847, nim nastąpi nowa zagraniczna pożyczka, zezwolić na puszczenie w obieg dwóch seryj VIII i IX-ej, biletów Kassy Państwa, każdej po trzy miliony rubli srebrem, od których procent ma biedz od 1-go Lutego 1847 r., tudzież przeznaczyć jeszcze na zapas dwie seryje X i XI; na przypadek dalszej potrzeby, w razie której, o puszczeniu w obieg jednej lub obu seryj, dany będzie osobny Nasz Ukaz. W skutek czego, potwierdziwszy rozpatrzone w Radzie Państwa i tu dołączone przepisy o wspomnionych seryjach, rozkazujemy, aby Rządzący Senat uczynił co należy, ku ich wykonaniu.» (Podług dołączonych przepisów bilety są takież jak i w poprzednich seryjach, 50 rublowe i 4 procentowe).

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 5 Marca.

Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie JO. Xięcia Namiestnika Królestwa Polskiego, Najmiłościwiej udzielić raczył panu Kajetanowi Niezabitowskiemu, Starszemu Cenzo-

*

rowi i Naczelnikowi Kancellarii Warszawskiego Komitetu Cenzury, przez wzgląd na 21-letnią gorliwą służbę jego, zwątlone zdrowie i osłabienie wzroku, dla których obowiązków swoich nadal pełnić nie jest w możności, niemniej z uwagi na wierność jego dla Tronu i prześladowanie, doznane z tego powodu w czasie rokoszu, pensję w ilości rs. 1,012 k. 50 rocznie. Pensja ta liczyć się ma od dnia wyjścia ze służby P. Niezabitowskiego.

— Najjaśniejszy Pan, uznając właściwém zamienić obecne nazwanie powiatów Sochaczewskiego i Kujawskiego, na odpowiednie nazwisku miast, w których znajdują się władze ich powiatowe; na przedstawienie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego, najmiłościwiej rozkazać raczył: iżby powiat Sochaczewski nazywany był odtąd Łowickim, a powiat Kujawski Włocławskim.

— Jaśnie-Oświecony Xiążę Namiestnik Królestwa, postanowieniem z dnia 7 (19) Grudnia r. z. mianował Józefa Barona Wyszyńskiego, dotychczasowego nadkompletnego Członka Heroldji, pełniącym obowiązki Członka stałego tejże Heroldji.

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIJA. *Londyn, 25 Lutego.* Na posiedzeniu przedwczorajszém Izba Lordów przyjęła ostatecznie bill o ubogich w Irlandyi.

Wczora, w Izbie Niższej odczytany został poraz trzeci bill o ubogich robotnikach w Irlandyi. Następnie P. Watson wniosł powtórne odczytanie swego billu, dążącego do uwolnienia katolików od niektórych przepisów karnych, wyłącznie dotąd na nich ciążących. Sir Robert Peel popierał ten wniosek, jako znoszący jedno z praw które moc swą straciły i powtórne odczytanie billu zostało uchwalone 102 głosami przeciw 99.

— Złożony przez Kanclerza Skarbu budżet na rok 1847 — 48 przedstawia następujące cyfry:

	Funty sterl.
Dochod krajowy ogólny.	52,065,000.
Kontrybucya Chińska	450,000.
Ogół. . .	52,515,000.
Wydatki:	
Procenta od długu narodowego . . .	28,045,000.
Opłaty długu konsolidowanego . . .	2,700,000.
Armija	6,840,074.
Flota.	7,561876.
Artyllerya	2,679,127.
Rozmaite wydatki.	3,750,000.
Kredyta dodatkowe, zaliczone do ostatniego budżetu długów.	180,000.
Ogół . . .	51,756,077.

Dochód przewyższa wydatek o 758,923 funty sterl. z czego należy potrącić procenta po 3½ od sta pożyczki zaproponowanej przez Kanclerza Skarbu na rzecz Irlandyi od 8,000,000 f. to jest 280,000 funt.

Pożyczka ta została przyjętą przez Izbę i już PP. Baring, Goldsmith i Rothschild porozumiewali się z Pierwszym Ministrem co do środków jej zaciągnienia.

— Wszystkie znaczniejsze organa prassy peryodycznej zgadzają się w oddaniu sprawiedliwości Ministerstwu z powodu złożonego budżetu, iż pomimo tak dotkliwych klęsk publicznych i tak wielkich ofiar już podjętych, zdołano wybrnąć z trudności bez nałożenia nowych podatków. *Times* mówi o nowym budżecie jako o wzorze jasności i ścisłości wyrachowania.

— Deputacya Uniwersytetu Cambridge'skiego przybyła umyślnie dla zaproszenia J. K. W. Xięcia Alberta iżby raczył przyjąć kandydaturę do godności Kanclerza tego Uniwersytetu, wakującej po zgonie Xięcia Northumberland; Xiążę nie przyjął tego zaproszenia.

— Królowa Jmć mianowała Xięcia Beaufort, kawalerem orderu Podwiązki.

— *Daily News* twierdzi, że Królowa jest mocno urażona na jednego z lordów, który, w dniu otwarcia Parlamentu wprowadził do ławek przeznaczonych dla dam, jednę ze spółczesnych znamienitości teatralnych, udając ją za swą żonę. Tegoż wieczora Królowa, będąc w teatrze, poznała w heroinie sztuki tę samą damę, która siedziała nieopodal od tronu, podczas kiedy J. K. Mość czytała mowę otwierającą tegoroczne Izby.

— Na jednem z ostatnich posiedzeń Biura Dyrektorów Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, Jenerał-porucznik sir W. Willoughby obrany został wodzem naczelnym siły zbrojnej Kompanii i drugim Członkiem Prezydencyi Bombayskiej.

— Gazeta *Times* pisze: «Ciężary, które wojna wkłada na Stany Zjednoczone są dość znaczne ażeby ściągnąć powszechne nieukontentowanie, wszakże te daleko jeszcze niewystarczają na postawienie narodu, który nie ma zakładów wojskowych, w stanie prowadzenia wojny zdobywczej na wielką skalę. Jedyna nadzieja ukończenia wojny rychło i skutecznie, opiera się na zdradzie człowieka, mającego największy wpływ w Mexyku; wszakże, pomimo niejednokrotnego usiłowania ze strony Gabinetu w celu otrzymania od Kongressu środków dla zakupienia pokoju, mamy pewną nadzieję, że Santa-Anna nie da się skłonić do podobnej infamii. Wszystko to mało nas bardzo obchodzi, jako sprawa, która niezdolną jest wywrzeć znacznego wpływu na historyą naszej epoki; lecz niemniej ciekawą jest rzeczą śledzić w ich wypadkach akcyą tych instytucyj demokratycznych, z których Stany Zjednoczone tyle się pysznią. Widzimy wojnę, którą Prezydent przedsiębierze w widokach partyi, widzimy jenerała, żalącego się na opuszczenie go w zupełnym niedostatku i wyświecającego przed światem tajne za-

miary Rządu; widzimy Kongres, który się zobowiązał do prowadzenia wojny, a potém odmawia potrzebnych środków, widzimy nakoniec Armiją i Flotę, które nic nie są zdolne przedsięwziąć przeciw krajowi bynajmniej nie obronnemu. Rzeczą jest niewątpliwą, że wojna musi się skończyć na układzie, który będzie bardziej upokarzającym dla Stanów, niż dla Mexyku.»

— Anglicy odkryli nowy towar przywozowy, są to zęby ludzkie. Dzicy mieszkańcy Australii mają prześliczne zęby i ochoczo dają je sobie wyrywać w zamian za chustki, noże i inne podobne przedmioty małej wartości. Kupiec jeden oparł na tém swoją spekulacyą i przysłał do Anglii kilka skrzyń zębów. które bardzo korzystnie zostały sprzedane dentystom.

FRANCYA. *Paryż*, *26 Lutego*. Wniosek P. de Rumilly o nałożeniu na rzecz gmin podatku od psów, przez sześć biur na dziewięciu uznany został godnym wzięcia pod rozwagę.

— Journal du Hâvre pisze: «Wyższa Zwierzchność przesłała całej żandarmeryi pobrzeża opisanie osoby don Miguela, który, jak ze wszystkiego wnosić należy, znajduje się nateraz w Anglii, z rozkazem zapobieżenia, iżby nie wylądował do Francyi.

— Korrespondencye z Londynu zawierają co następuje: «Ze wszystkiego wnosić należy że Królowa Wiktorya w ostatnich czasach wróciła do bardziej przyjaźnych dla rodziny Królewskiej usposobień. Napisała przed tygodniem do Króla Ludwika Filippa list bardzo uprzejmy, w którym zapytuje Xiężnę de Nemours, czyli trwa w zamiarze zjechania na wiosnę do zamku Windsor.

— W roku przeszłym kilka gazet razem doniosło o śmierci sławnego naturalisty i podróżnika Bompland. Teraz *la Presse* odwołuje tę wiadomość; podług listów odebranych z Paraguayu w Sierpniu zeszłego roku, P. Bompland używał wybornego zdrowia i nieprzestawał zajmować się swemi poszukiwaniami w naukach przyrodzonych.

— Infant don Enrique, który, jakeśmy donieśli, przybył w tych dniach do Tulonu, ma zlecenie od swego Rządu zwiedzenia arsenałów i zakładów morskich we Francyi.

— Ostatnimi dniami w Soissons zdarzył się następny wypadek. Właściciel menażeryi za nadejściem rana wszedł do klatki lwa, który zdawał się być zupełnie oswojonym i znać swego pana, przynosząc mu wodę do picia. Zwierz rzucił się na niego z największą wściekłością, jednem ukąszeniem odciął mu lewe ramię, a pazurami wydarł twarz całą. Na krzyk właściciela menażeryi przybiegł cały runt żołnierzy zbrojnych w bagnety, zdołano wydrzeć lwu jego pastwę. Wszakże nie masz nadziei iżby człowiek ten wyżył. Ze śledztwa pokazało się, że przed nocą zakupiona została i pod klatkę lwa złożona ćwierć mięsa końskiego; zapach krwi przez noc całą drażnił głodnego lwa i nakoniec doprowadził go do takiego stanu rozjątrzenia, iż się rzucił na pierwszą pastwę jaka mu się przedstawiła.

HISZPANIJA. *Madryt*, *22 Lutego*. Jenerał Pezuela, kapitan jeneralny Madrytu podał się do dymissyi.

— Gazeta *Clamor Publico* pisze co następuje: «Wiadomości odebrane wczora z Katalonii są bardzo zatrważające. Z pewnością wiadomo, że szefowie karlistowscy Forcadell, Bep del Oli, Tristany, Arevala, Gomez, Torres, Cubella, Hugo, Garrofa, Poca, Robu i Plana de Munt wkroczyli już do tej prowincyi. Mówią że Pretendent, hrabia de Montemolin, mianował P. Forcadell kapitanem jeneralnym Katalonii, Bep del Oli Dowodzcą jeneralnym prawincyi Barcelony, a Tristany, Dowodzcą prowincyi Taragony.

AMERYKA. *New-York*, *4 Lutego*. Na posiedzeniu 1 b. m. Sekretarz Stanu do spraw Skarbu wniosł w Senacie projekt nałożenia lub powiększenia ceł na żelazo, sukna, cukier surowy, bawełnice i t. p., zkąd ma wyniknąć powiększenie dochodu krajowego o 1,418,000 dollarów. Z drugiej strony ma być cło zmniejszone od narzędzi gospodarskich żelaznych i od pewnych gatunków wyrobów bawełnianych.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, *27 Lutego*. Wczora Izba Niższa w Komitecie przyjęła dwa pierwsze rozdziały budżetu marynarki — Przedwczora taż Izba słuchała billów podanych przez P. Sharman Crawford, tyczących się urządzenia stosunków między dziedzicami i dzierżawcami w Irlandyi oraz sposobu pobierania tamże podatków. Gdy Ministrowie nie oparli się tym billom, przedstawienie ich Izbie zostało upoważnione — Depesza telegraficzna z Cambridge doniosła dziś o obraniu J. K. W. Xięcia Alberta, mimo jego odmowienia, Kanclerzem Uniwersytetu tamecznego; spółzawodnikiem Xięcia był lord Powis.

PARYŻ, *28 Lutego*. Wczora Minister Wojny przedstawił Izbie Deputowanych projekt prawa o kredytach nadzwyczajnych dla Algeryi i szczególniej dla założenia tam obozów żołniersko-rolniczych. — *Union Monarchique* zawiera ważną wiadomość o pojednaniu się Posła lorda Normanby z P. Guizot. 27 b. m. lord znajdował się u Posła Austryackiego hrabi d'Appony, o czém dowiedziawszy się P. Guizot pośpieszył tamże i za wdaniem się hrabi uczynił pierwsze kroki, które lord przyjął z wielką grzecznością. O sprawach hiszpańskich nie było wcale mowy; rzecz szła jedynie o zadanie przez E. Guizot w publicznej mowie fałszu jednej z depeszy lorda Normanby.

HISZPANIJA. 23 Lutego Ministrowie Wojny i Skarbu złożyli projekta o zaciągu 50,000 wojska i pożyczeniu 200 miljonów realów na 3 procent. — Kongress dotąd nie uchwalił adresu odpowiedzi na mowę Królewską.

(Journ. de S. P. Psz. Pełn. R. I.)

KORRESPONDENCYA.

LIST DO WYDAWCY.

«Gdy Pan umieściłeś wiadomość o Koncercie P. Każyńskiego, zdało mi się stosownem dla jej uzupełnienia, donieść o powodzeniu samego tego wystąpienia. Żeby dać wyobrażenie o wziętości beneficyanta u tutejszej Publiczności, dość jest powiedzieć, że na trzy dni przed dniem koncertu, 14 Lutego, wszystkie miejsca w obszernym teatrze Alexandryńskim były rozebrane i mnóstwo opożnionych osob odeszło bez biletów. Można rzec, że gdyby teatr był dwa razy większy, w dniu tym znalazłby się napełnionym. Dochod, ile nam wiadomo, wyniosł 2,000 rubli srebrem; żeby zaspokoić tych co się opoźnili z wzięciem biletów, Dyrekcya w ciągu tygodnia, powtórzyła tenże koncert na swój już dochód.

«Na pierwszym zaraz wstępie, po ukazaniu się P. Każyńskiego za Dyrektorskim pulpitem, był on osypany oklaskami, wielokrotnie powtórzonemi i okrzykami «brawo Każyński.» Następujące po uwerturze numera nadzwyczaj się podobały Publiczności, mianowicie śpiew Panny *Samojłow* i P. *Versing*. Wszystkie sztuki exekwowane w tym koncercie musiano powtórzyć. *Polka Arabska*, oryginalny utwor fantazyi P. Każ. z niezwykłym przyjęta była zapałem.

Jednem słowem był to jeden z najświetniejszych koncertów tej pory roku. Cieszymy się serdecznie, że znakomity talent naszego rodaka tak godnie jest tu szacowanym, i spodziewamy się że pracowity Dyrektor, zachęcony chlubnem przyjęciem, pójdzie dalej po drodze, która zaczyna być dlań uprzyjemnianą kwieciem spółczucia i należytego ocenienia, tak pożądanem dla prawdziwego kunsztmistrza.»

B. R.

OGLOSZENIE LITERACKIE.

«Zawiadamiamy Publiczność, że zapowiedziane w Tygodniku Petersburskim pod tytułem *Przekłady poetów Polsko-Łacińskich* wydanie, otwieramy Pierwszym Zeszytem, który zawiera tłumaczenia wszystkich niemal prac poetycznych *Klamensa Janickiego* przez niżej podpisanego.

Było naszą pierwotną myślą uczynić systematyczny plan całej przedsięwziętej roboty, zrobić ogólny rzut oka na gałąź łacińską w literaturze Polskiej czasów Zygmuntowskich, a wtedy kolejno, wedle chronologicznego porządku, brać poetów do tłumaczenia. Lecz w tym razie przyszłoby nam się łamać z niezliczonemi trudnościami, które w czasie — jeśli Nieba dozwolą kiedyś dokonać tę pracę — dadzą się zastąpić króciuchną rozprawką, albo prosto przestrogą dla introligatora. Uwolniliśmy się zatem od zbytecznego dzisiaj systematyzowania, śpiesząc przysługiwać się literaturze ojczystej przekładami miejsc piękniejszych, ciekawszych z poetów wziętszych w naszém łacińskiém niegdyś piśmiennictwie.

Niektórzy ze znakomitych spółczesnych pisarzów raczyli już mię zapewnić o swém spółczuciu i pomocach. Dzięki im, może się uda w czasach dzisiejszych gorącym oddechem zamiłowania swojszczyzny, odegrzeć ten lód łaciny, co na kilka wieków zaskorupił myśli naszych rodaków; może się uda wskrzesić ich niejako, aby we trzy wieki przemówili do nas mową macierzystą i stanęli jako najstarsi na czele łańcucha narodowych wieszczów, którego świetne ogniwa błyszczą Rejem, Kochanowskimi, Krasickim, Brodzińskim, Mickiewiczem i Soplicą.

Lecz Publiczność nasza? — zechce-li ona przyjąć tych zmartwychwstałych z pod łaciny Janickich, Klonowiczów, Sarbiewskich, którzy się ani umyli do Dumasa i Eugenjusza Sue? — których lubo niegdyś za granicą za wzór podawano, lubo Papieże wieńczyli laurem Poetyckim, — lecz nigdy nie przedrukował P. Meline, xięgarz Bruxelski? — lękamy się przewidywać, boimy się stracić naszych drogich marzeń. — Wkrótce da się to widzieć.

Cóżkolwiek bądź, zawiadamiamy, że pierwszy zeszyt przekładów wnet się rozpocznie drukować, jak skoro dostateczna liczba prenumeratorów dozwoli nam pokryć koszta wydania.

Cena tego zeszytu u Wydawcy lub kollektorów:

Rubel srebrem jeden,

z pocztą *rub. sreb. jeden*, *kop. pięćdziesiąt*.

Ktokolwiek ocenia rodzaj naszej pracy, zgodzi się że i w wydawaniu nie można być systematycznym. Objętość każdego zeszytu, cena, czas wyjścia, mogą być wcale niejednostajne i z góry nie dają się przewidzieć, o każdym więc zeszycie będziemy osobno donosili przez gazety.

Rekwizycye i pieniądze prenumeracyjne na pierwszy zeszyt *Przekładów* mają być nadsyłane pod adresem *JX. Łappy*, Proboszcza w Mirze.

Prenumerować także można u kollektorów, którzy będą zaopatrzeni w drukowane bilety.

Nakoniec przypominamy, że dochod z tego zeszytu przeznaczonym jest na przedmiot erekcyi Rzymsko-Katolickiego kościoła w miasteczku Mirze, (Gubernija Mińska, powiat Nowogródzki). Ufamy więc że Publiczność chociażby z pobudek religijnych, nie zechce nas zrażać swoją obojętnością na pierwszym kroku przedsięwzięcia — jak nam się widzi — dosyć ważnego (*).

Władysław SYROKOMLA.

Dnia 10 Lutego 1847.

(*) W I tomie nowej seryi *Athenaeum* czytaliśmy probę przekładu z Janickiego i pośpieszamy zaświadczyć, że przekład ten jest wyborny. *(Wyd. Tyg.)*

Pozwala się drukować. St.-Petersburg, 27 Lutego 1847 roku. *Ignacy Iwanowski*, *Cenzor*.

W DRUKARNI WOJENNEJ.